Motion

1978/79:1939

av Nils Berndtson och Eva Hjelmström om förstatligande av Nordmark-Klarälvens Järnvägar

Nordmark-Klarälvens Järnvägar – NKLJ – ägs av Uddeholms AB. Järnvägen har bl. a. haft till uppgift att klara Uddeholmsbolagets transporter från järnverk och gruvor till avlastningshamnarna vid Vänern, liksom de omfattande virkestransporterna till pappersmassefabriken i Skoghall. Men därutöver har denna järnväg haft betydelse för övriga transporter av varor. Tidigare svarade NKLJ också för en livlig persontrafik, särskilt på sträckan Hagfors–Karlstad. I ett årtionde har emellertid persontrafiken varit nedlagd. Vid nedläggningen av persontrafiken fick detta negativa verkningar för bygden. Kritiken mot olägenheterna har ökat och bl. a. har berörda kommuner krävt att persontrafiken återupptas.

Vådorna av att järnvägarnas uppgifter i så hög grad överförts till landsvägstrafiken framstår allt klarare. Detta gäller i hög grad godstrafiken, som nu hårt belastar vägarnas kapacitet och vållar miljöproblem. Konsekvenserna för trafiksäkerheten är välbekanta.

Ett återupptagande av persontrafiken vid NKLJ skulle också bidra till att lätta trafiksituationen på de f. ö. bristfälliga vägarna inom det område banan omfattar.

Det anses numera som självklart att samhället skall svara för kommunikationerna. De bör inte överlåtas till enskilda företag. Inte minst gäller detta mot bakgrund av kommunikationernas betydelse i regionalpolitiskt hänseende. Ett upprustat NKLJ skulle kunna betyda en hel del för en regionalpolitisk satsning på norra delen av Värmland. Detta talar för att NKLJ bör förstatligas och införlivas med det övriga järnvägsnätet. Ytterligare skäl har aktualiserat ett förstatligande av NKLJ.

Uddeholmsbolagets utveckling och framtidsplaner utgör ett hot mot NKLJ. När bolagets behov av banan minskar, kan man befara en nedläggning av densamma. Detta skulle vålla nya problem och motverka strävandena att skapa andra arbetstillfällen i bygden, när Uddeholms AB avvecklar delar av sin verksamhet.

För att främja utvecklingen i denna bygd i fråga om sysselsättningen talar starka skäl för en upprustning och även en breddning av banan. En breddning till normalspårig järnväg skulle öka möjligheten till samordning med det övriga järnvägsnätet. Endast genom att NKLJ överförs i statlig ägo kan en sådan upprustning komma till stånd. I de nödvändiga statliga satsningarna för att säkra sysselsättningen i Värmland kan NKLJ bli en betydelsefull del.

Med hänvisning till det anförda föreslås

att riksdagen hos regeringen anhåller att åtgärder vidtas för att överföra NKLJ i statlig ägo och inordna företaget i det övriga järnvägsnätet.

Stockholm den 25 januari 1979

NILS BERNDTSON (vpk) EVA HJELMSTRÖM (vpk)